

§129

KS2024/121

Strategin Jämställt Västra Götaland 2024–2027

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansluter sig till Jämställt Västra Götaland 2024-2027.

Kommunstyrelsen prioriterar strategins mål nummer 2, 5 (under förutsättning att projektansökan beviljas), 9, 10 och 11 för kommunens kommande utvecklingsarbete.

Ärendet

Länsstyrelsen har i uppdrag att driva, samordna och stödja arbetet med jämställdhetsintegrering på regional och lokal nivå i Västra Götaland. I regleringsbrevet för 2023 fick länsstyrelserna i uppdrag att ta fram länsstrategier för 2024–2027. I uppdraget till länsstyrelserna har regeringen pekat ut ekonomisk jämställdhet, utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden och jämställdhetsintegrering inom civil beredskap som prioriterade områden i jämställdhetsarbetet. Regeringen anser även att området hedersrelaterat våld och förtryck bör ges ökat fokus i jämställdhetspolitiken och i samhället. Mot bakgrund av det har Länsstyrelsen valt att prioritera dessa fyra områden i den regionala strategin. Dessa är därmed områden som Länsstyrelsen särskilt uppmuntrar länets aktörer att prioritera.

Strategin Jämställt Västra Götaland 2024–2027 pekar ut en riktning för jämställdhetsarbetet i länet. Strategin bidrar till att samla länets aktörer kring ett antal regionala jämställdhetsmål.

Strategin ska:

- bidra till att skapa förutsättningar för en sammanhållen inriktning för arbetet med jämställdhetsintegrering i länet.
- vara till hjälp vid prioriteringar och inriktningsbeslut i det egna arbetet med jämställdhetsintegrering hos länets aktörer.
- utgöra en nulägesanalys av ojämställdhetsproblem i Västra Götaland
- fungera som ett stöd för länets aktörer i ett lokalt och regionalt förverkligande av de nationella jämställdhetspolitiska delmålen

Det är helt frivilligt för organisationer att ansluta sig till strategin.

Länsstyrelsen erbjuder anslutna organisationer:

- stöd i arbetet med jämställdhetsintegrering på lokal och regional nivå. Det kan handla om stöd för att underlätta styrning, analys, implementering och uppföljning i den egna organisationen.
- att ta del av metoder, arbetssätt och kunskapsstöd kring praktiskt jämställdhetsarbete
- stöd i samverkan och erfarenhetsutbyten mellan aktörer som arbetar med liknande områden
- delta i Länsstyrelsens regionala nätverk och andra samverkansforum
- att synliggöras i Länsstyrelsens metodstöd som ansluten organisation.

Länsstyrelsen förväntar sig att organisationer som ansluter sig ska:

- fatta ett politiskt och/eller annat ledningsbeslut om att ansluta sig till Jämställt Västra Götaland 2024–2027
- förankra strategiarbetet i den egna organisationen
- prioritera vilka av strategins regionala mål som organisationen ska fokusera på. Det kan handla om att utveckla pågående arbete med jämställdhetsintegrering och koppla det till strategin och/eller att nytt arbete initieras
- utse en kontaktperson gentemot Länsstyrelsen och den egna verksamheten. Kontaktpersonen bör ha ansvar för det strategiska arbetet med jämställdhetsintegrering i organisationen
- utifrån aktörens förutsättningar och tillgängliga data, bistå med underlag till Länsstyrelsens del- och slutuppföljning av Jämställt Västra Götaland 2024–2027

Utvecklingsförslagen ryms inom ordinarie budget.

Det finns i strategin, Jämställt Västra Götaland 2024–2027, 15 regionala mål. Alla mål är viktiga men några av dem är mer aktuella och bedöms som högre prioriterade för kommunen att fortsätta arbeta med.

Av de 15 regionala målen föreslås Bollebygds kommun att ansluta sig till följande fem mål; mål nummer 2, 5 (under förutsättning att projektansökan beviljas), 9, 10, och 11.

Nedan listas de 15 regionala målen:

1. Kvinnor på arbetsledande och högre politiskt beslutsfattande positioner i Västra Götaland ska öka

Det är en viktig fråga att arbeta med och politiken vill sätta fokus på den, dock är det i flera delar en partipolitisk fråga som respektive parti behöver arbeta med också.

2. Kvinnors, barns och ungas förutsättningar att representera och verka i det civila samhället i Västra Götaland ska öka (prio)

Bollebygds kommun arbetar med att inkludera civilsamhället och har sedan många år tillbaka ett ungdomsråd som verkar för en levande ungdomsdemokrati där delaktighet och inflytande säkerställs.

Inom ramen för kommunens folkhälsoarbete avsätts årligen folkhälsomedel som föreningar och frivilligorganisationer kan ansöka om i syfte att förbättra folkhälsan i kommunen. Det finns riktlinjer och kriterier för medlen, insatser som bidrar till ökad jämlikhet i hälsa prioriteras. Sedan 2024 finns ett kommunalt pensionärsråd (KPR) som innebär en arena för äldre kvinnor och män att företräda pensionärsorganisationerna i ämnen som är aktuella för målgruppen. KPR syftar till att stärka inflytandet i frågor som rör äldre och verka för att äldres frågor tas hänsyn till i kommunens nämnder och förvaltningar.

Arbetet föreslås utvecklas genom att kommunen aktivt uppmuntrar civilsamhället och dess företrädare att polisanmäla hot och hat som riktas mot en enskild företrädare eller organisation som denne företräder.

3. Kvinnors och flickors behov, livsvillkor och förutsättningar ska beaktas i högre utsträckning i uppbyggnaden av och deltagande i den civila beredskapen i Västra Götaland

4. Kvinnors förutsättningar avseende anställnings-, löne- och andra arbetsvillkor samt arbetsmiljö ska förbättras i Västra Götaland

Bollebygds kommun genomför redan årliga systematiska lönekartläggningar där skillnader analyseras och handlingsplan tas fram. Kommunen arbetar aktivt, bland annat genom distansarbetsavtal, med att skapa förutsättningar för att förena arbetsliv med föräldraskap. Heltidsarbete ökar det ekonomiska oberoendet och gör att fler klarar sin egen försörjning. Möjligheten till heltidsarbete och samma arbetsvillkor för kvinnodominerade och mansdominerade yrken är en viktig jämställdhets- och värdegrundsfråga.

I Bollebygds kommun finns ett beslut från oktober 2022 att kommunen ska införa en heltidsorganisation i alla kommunens verksamheter. Införandet innebär att samtliga tillsvidareanställningar omregleras till heltid från och med 1 april 2026. Beslutet innefattar också att alla nya tjänster från och med 1 januari 2025 ska annonseras som heltidstjänster. Även om beslutet är fattat kvarstår det praktiska arbetet med att omreglera deltidstjänster till heltidstjänster.

5. Kvinnor i Västra Götaland ska ha ökad möjlighet att starta och driva företag som kan växa och generera en inkomst (prio under förutsättning att projektansökan beviljas)

Kommunen har tillsammans med Drivhuset och de övriga Sjuhäradskommunerna skrivit en projektansökan för projektet Empower:HER. Projektet syftar till att öka andelen unga kvinnor, särskilt studenter, som startar och driver egna företag i Sjuhäradsregionen. Besked gällande projektet ges i oktober/november.

6. Fler kvinnor med funktionsnedsättning i Västra Götaland ska vara etablerade på arbetsmarknaden och inte diskrimineras i arbetslivet på grund av sin funktionsnedsättning eller sitt kön

I Bollebygds kommun finns en rekryteringsprocess som följer lagstiftning. Det kan dock finnas ett behov hos chefer och medarbetare att kompetenshöja sig inom området diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna. Tankar om att genomföra en sådan utbildningsinsats finns men är inte konkretiserade.

Det finns rutiner och handlingsplaner vid kränkande särbehandling och dessa behandlar ju alla former av kränkningar.

Generellt så finns det inget specifikt när det gäller funktionshinder utan de rutiner som finns gäller alla och då inkluderas personer med funktionshinder.

7. Fler utrikes födda kvinnor i Västra Götaland ska vara etablerade på arbetsmarknaden och ha egen försörjning

Det finns idag 18 stycken utrikesfödda kvinnor som är inskrivna på arbetsförmedlingen varav 5 är långtidsarbetslösa. Bollebygds kommuns integrationsstrategi med inriktning på nyanlända antogs av kommunfullmäktige 2017 och är ett viktigt styrdokument, dock kan ansvarig nämnd behöva revidera och implementera den i kommunens organisation.

8. Könsfördelningen på pojk- och flickdominerade gymnasieprogram i Västra Götaland ska bli mer jämställd

Bollebygds kommun arbetar aktivt med likabehandlingsarbete som rör elever och medarbetare. I övrigt arbetas det i större eller mindre omfattning med olika insatser och det skulle kunna fördjupas dock saknas resurser i form av pengar och tid.

Eftersom Bollebygds kommun inte har något eget gymnasium är det svårt för kommunen att ta ett helhetsgrepp kring frågan.

9. Pojkar i Västra Götaland ska uppnå goda skolresultat oavsett socioekonomisk bakgrund eller migrationsbakgrund (prio)

Bollebygds kommun arbetar med jämställdhetsperspektivet i skolans systematiska kvalitetsarbete, studiestöd på modersmål erbjuds, läxhjälp finns för alla elever och det finns en lovskola för elever

som inte uppnår godkänt i svenska, matematik och engelska. Kommunen och handbollsforeningen HK Bollebygd har via den södra delregionala nämnden fått projektmedel till och med 2025 för att erbjuda studiehjälp till grundskolelever. Målsättningen med projektet är att stärka förutsättningarna för fullföljda studier.

Genom den nystartade familjecentralen finns en arena för att fånga upp barn med migrationsbakgrund. Alla barn som inte kommer till förskola följs upp i kommunen.

Via familjecentralen kommer kommunen att genomföra en läsfrämjande satsning 2025 för att stimulera små barns språkutveckling och tidigt etablera en läsvana hos barnfamiljer. Den läsfrämjande satsningen sker i samverkan mellan familjecentralen, biblioteket och barnavårdscentralen. Arbetet syftar till att i förlängningen stärka förutsättningarna för fler barn och unga att fullfölja sina studier. Fullföljda studier är en viktig komponent för att utjämna uppväxtvillkor för barn och unga. Målsättningen är att uppväga skillnader i barn och ungas förutsättningar.

10. Mäns betalda och obetalda hem- och omsorgsarbete samt uttag av föräldraledighetsdagar ska öka i Västra Götaland (prio)

Kommunen arbetar aktivt, bland annat genom distansarbetsavtal, med att skapa förutsättningar för att förena arbetsliv med föräldraskap.

Nytt för 2024 är att kommunen erbjuder föräldrautbildning riktad till småbarnsföräldrar, via Trygghetscirkeln. Kursledare har under året sett ett behov av att prata om jämställt föräldraskap och planerar att lyfta in fördelning av omsorgsarbetet mellan vårdnadshavare som en del i kommande föräldrautbildningar.

11. Den psykiska ohälsan hos flickor, unga kvinnor och unga hbtqi+ personer i Västra Götaland ska minska (prio)

Ungas psykiska hälsa är ett gemensamt prioriterat område för kommunen. Psykisk hälsa är ett komplext område som kräver insatser på olika nivåer. De som har behov av vård ska givetvis få tillgång till det, och här är god samverkan inom exempelvis Närvårdssamverkan angelägen. På förebyggande och främjande nivå är insatser som föräldraskapsstöd och drogförebyggande arbete några betydelsefulla angreppssätt. Det är även angeläget att skapa förutsättningar för ökad fysisk aktivitet bland barn och unga eftersom fysisk aktivitet främjar det psykiska välbefinnandet och kan förebygga eller lindra psykiska besvär. Kommunen deltar i satsningen ”på egna ben” som genomförs i samverkan med Västtrafik. Satsningen syftar till att uppmuntra barn i årskurs 4-6 att ta sig till skolan och aktiviteter på egen hand, genom att gå, cykla eller åka kollektivt.

Kommunen planerar att införa metoden ”fysisk aktivitet på recept” (FaR) som ett verktyg mot bland annat psykisk ohälsa inom elevhälsan.

Under 2025 planerar kommunen att arbeta utifrån Suicide Zeros nya material ”Livsviktiga snack i skolan” som riktar sig till elever i årskurs 3 till och med årskurs 6. Livsviktiga snack i skolan handlar om vikten att lära barn att uttrycka hur de mår. Forskningen visar att det har en förebyggande effekt att kunna sätta ord på känslor och be om hjälp när det behövs. Under 2025 planerar kommunen också att genomföra en kunskapshöjande insats om HBTQI-personers livsvillkor och förutsättningar. Forskning och statistik visar att hbtqi-personer på gruppnivå har sämre hälsa jämfört med övrig befolkning. För att uppnå ökad jämlikhet i hälsa är det därmed angeläget att arbeta för förbättrade förutsättningar hos denna målgrupp. Kommunen planerar en digital utbildning via Info Caption. Syftet är ökade kunskaper i normmedvetenhet, diskriminering och hur kommunens verksamheter kan bli mer inkluderande. Samtlig personal i kommunen har tillgång till kursen, men det läggs särskilt fokus på att personal inom förskola, skola,

I/O/funktionsnedsättning samt äldreomsorg genomför den. Utbildningen lyfts för gemensam diskussion och dialog i samband med APT (arbetsplatsträff).

12. Hälsan hos flickor och kvinnor med funktionsnedsättning i Västra Götaland ska förbättras

Kommunen anordnar tillsammans med Hestrafors IF en årlig Funkisdag sedan 2023.

Funkisdagen innefattar en mäsas med olika utställare och prova-på-aktiviteter från föreningar.

Syftet med dagen är ökad gemenskap, ett tillfälle att få information om stöd och prova-på-aktiviteter för att kunna ha en aktiv fritid oavsett funktionsnedsättning.

Kommunen och Hestrafors IF har via den södra delregionala nämnden tilldelats projektmedel för projektet "Idrottsskola för alla". Genom projektet vill Hestrafors IF skapa förutsättningar för fler barn och unga med funktionsnedsättning att komma in i idrott/ rörelse och gemenskap. Projektet pågår till och med 2025.

13. Hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra i Västra Götaland

14. Våld i ungas partnerrelationer ska upphöra i Västra Götaland

Fortsätta arbeta med och utveckla åtgärdsplanen för det brottsförebyggande arbetet, där det finns åtgärder som berör våld i ungas parrelationer. Bollebygds kommun kommer bland annat att uppmärksamma kampanjen "Svartsjuka är inte romantiskt". Ett syfte med att uppmärksamma kampanjen är att stärka ungas kunskap och förståelse av vad våld är, samt att bidra med kunskap om skadliga maskulinitetsnormer och motverka normalisering av våld i ungas relationer.

15. Arbetet mot mäns våld mot kvinnor i Västra Götaland ska vara anpassat efter livsvillkor och förutsättningar hos grupper med svagt samhälleligt stöd

En insats i kommunens åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet är att uppmärksamma kampanjen "en vecka fri från våld" som inträffar vecka 47 varje år. Syftet med kampanjen är att uppmärksamma det våldsförebyggande arbetet och att sprida information och kunskap om mäns våld mot kvinnor.

Bollebygds kommun planerar utbildningsinsatser som behövs för att stärka kunskapen hos chefer och medarbetare kring våld i nära relation under 2026.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen ansluter sig till Jämställt Västra Götaland 2024-2027. Kommunstyrelsen prioriterar strategins mål nummer 2, 5 (under förutsättning att projektansökan beviljas), 9, 10 och 11 för kommunens kommande utvecklingsarbete.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Jämställt Västra Götaland 2024-2027
- Jämställt Västra Götaland 2024-2027. Kortversion

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad